

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: Udrag fra Et liv genoplevet i erindringen, Bind I 1812-42

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "Et liv genoplevet i erindringen", i Heiberg, Johanne Luise: *Et liv genoplevet i erindringen*, udg. af Niels Birger Wamberg , Gyldendal, 1973-74., s. 372. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibfr01-shoot-idm139849787666512/facsimile.pdf> (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: Et liv genoplevet i erindringen

Til trods for al polemik tilbragte vi nu sommeren yderst behageligt med vore venner på det hyggelige, venlige Bakkehus. Vor bryllupsdag, den 31te juli, fejrede vi her i stilhed med os selv. Elleve år havde alt vort samliv været; min kære Heiberg takkede mig altid kærligt for det tilendebragte år, som jeg ham, så ofte denne dag vendte tilbage. Da vi ikke havde haft nogen egentlig forlovelsesdag, havde vi ikke skænket hinanden ringe, som jo skik og brug er. Han havde engang stjålet en ring af mine, som han altid bær. Nu fandt jeg, det var på tide, at også jeg fik en ring for lang og tro tjeneste. Han bragte mig en, efter mit eget ønske til den lille finger, en gave, der glædede mig meget, især ved de kærlige ord, der ledsagede den. Jeg bærer den den dag idag, og den skal følge mig i graven. Hvor dejligt er det dog ikke, at man år for år slutter sig inderligere, fastere til hinanden. Med Heiberg kunne man lege som med et barn, og det blev nu en leg, at vi anså vor forbindelse som begyndt fra denne dag, da han først satte en ring på min finger. Bakkehussommeren står uforglemmelig i min erindring.

Når vi sommeraftenerne i solnedgangen sad på højen, da faldt talen ofte på Rahbek og hans hustru og alle de personligheder, som havde vandret på disse steder og siddet i stille samtaler på samme plet, hvor vi nu sad. Heiberg og hans moder, som ikke alene personligt havde kendt og levet med ægtepartiet, men med deres hele omgangsreds, var da uundtømmelige i at erindre dette og hint træk fra deres familieliv. Det er med en egen følelse af pøt, at man vandrer på sådanne steder. Her var denne følelse ikke vakt ved resterne af storhed og pragt; thi en hytte, gamle planter og træer med krogede, knudrede rygge, en forfalden bænk, et faldefærdigt plankeværk var resterne af den hele jordiske herlighed her. Det var her det rent åndelige, der standsede vor tanke og tvang den henimod de afdødes liv og virken. Ved enhver blomst, jeg afskar i haven, tænkte jeg: Mon den stod her i Kammas tid? Mon det har været en af dem, hun plejede med så megen kærlighed? Skar jeg roser af en busk, hvis mosbegræede grene så ud til at være fra gammel tid, måtte jeg straks tænke: Mon det var af denne busk, Baggesen fik sin rose, han har digtet om? Og sådan fremdeles. Gik jeg silde om aftenen omkring i haven, hvor ofte tænkte jeg da ikke: Således har hun vist også gået stille og ene,

set på de klare stjerner, sukke og tænkt som jeg: Vidste man kun lidt mere besked om eder, i klare kloder, der glæder øjet, imedens synet af eder allige lokker så mange spørgsmål frem af sjælen, af den urolige, ligende sjæl. I sådanne stille nætter studerer man filosofi; i det mindste var dette den eneste filosofi, jeg gav mig af med. Man tænker over et stakkels menneskes forfængelighed, man får det rette syn på alle de små interesser, som for øjeblikket synes os så store, så vigtige; man skammer sig, går til ro og beder sit Fædervor, idet disse tanker har bragt en nærmere til Gud og længere bort fra jorden og menneskenes trivialitet og smålighed. Mon disse gode tanker er vore egne? Mon ikke usynlige gode ånder tilhvisker os ord, når øret er villigt til at lytte, til at optage dem? [Dog nu kommer jeg ind på mine overtroiske tanker og vil derfor afbryde.]

I min indre tilstand var der i de senere år fremspirot noget, jeg ikke ret vidste, hvad var. Jeg var urolig, jeg følte en trang, en higen, hvis navn jeg ikke havde ord for. Min sjæl var ligesom hungrig efter en føde, jeg ikke vidste, hvor fandtes, for at den kunne mættes. Jeg kunne ofte om aftenen sidde hele timer i haven, stille [grædende, uden at ret vide, hvorfor jeg græd, men veigørende lattede mine tårer mit beklemt bryst.]

En lørdag aften spurgte Heibergs moder mig, om jeg ikke havde lyst til at følge med hende i kirken næste morgen; »Mynster prædiker herude i det lille sløtskapel i morgen,« sagde hun, »følg med, du skal se, det vil glæde dig at høre ham.« Siden jeg var blevet voksen og bekendt, kom jeg ikke i kirken; en misforstået undseelse havde holdt mig borte, fordi her var så mange mennesker forsamlede, hvis blikke jeg frygtede; jeg havde en følelse af, at jeg forstyrrede andagten, idet jeg ved min nærværelse ligesom bragte teatret ind i kirken. Det lille kapel i slottet beroligede mig, og jeg gik med. Alt var mig her nyt og fremmed; jeg havde i mit travle teatertliv ligesom glemt kirkens ceremonier. Den første salme gjorde et dybt indtryk på min sjæl. Jeg havde ikke hørt salmesang i mange år. Da trådte den ærværdige, skønne skikkelse frem på prædikestolen og talte om Johannes den Døber med en varme, en inderlighed, der greb min hungrige, mattede sjæl. Denne tørst i sjælen var vist først vakt ved de religiøse samtaler, jeg havde været vidne til mellem Martensen og Heibergs moder. De havde slået